

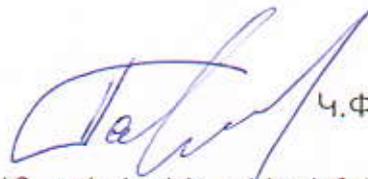
**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶ, ԱԼԱՎԵՐԴԻ ՀԱՄԱՅՆՔ**

**ԱԼԱՎԵՐԴԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
(2017-2021թթ.)**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶ
ԱԼԱՎԵՐԴԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Կազմել է համայնքի ղեկավար՝

Կ.Փարեմուզյան

Հաստատվել է համայնքի ավագանու 2016 թվականի դեկտեմբերի 22-ի N 79-Ա որոշմամբ

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք.....	3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն.....	4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն.....	4
2.2. Համայնքի սեցիալ-տնտեսական իրավիճակը.....	5
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրեր.....	12
2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և Ֆինանսական կանխատեսումները.....	16
2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ.....	18
2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈՒԹՍՀ) վերլուծություն.....	20
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում.....	22
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական	22
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ.....	22
4. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ.....	39

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Տեղական ինքնակառավարման մարմինները ժամանակակից բարդ և փոխկապակցված աշխարհում համայնքի զարգացման և հանրային ծառայությունների մատուցման միջոցով համայնքային կարիքների բավարարման գործառույթները արդյունավետ իրականացնելու, իրենց վերապահված լիազորությունների սահմաններում համայնքի առջև ծառայած խնդիրներին ծրագրային և համակարգված մոտեցումներ, լուծումներ տալու համար պարտավոր են իրականացնել հեռանկարային ուղղվածության պլանավորում:

Այդ նպատակների իրականացմանն է միտված Ալավերդի համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրը: Այն իր մեջ ներառում է համայնքի ներկա սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի վերլուծությունը, համայնքի ներուժի, ուժեղ և թույլ կողմերի գնահատականը և զարգացման ուղղվածության ուղղությունները:

Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի հիմնական նպատակն է իրականացնել ՏԻՄ-երի առաքելությունը՝ բարձրացնել համայնքի բնակիչների կյանքի որակը, բարեկարգել և բարելավել նրանց կենսագործունեության միջավայրը, համայնքի բնական հարստությունը և պատմամշակութային ժառանգությունը ծառայեցնել համայնքի կարիքների բավարարմանը՝ նպաստելով համայնքի ներդրումային գրավչության բարձրացմանն ու բարենպաստ բիզնես-միջավայրի ձևավորմանը:

Որպես ժողովրդավարական կառույց՝ համայնքապետարանը զարգացման ուղղվածության պլանը մշակել է համայնքի ավագանու անդամների, բնակիչների, հասարակական կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ միասին:

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Ալավերդին ՀՀ միջին մեծության քաղաքային համայնք է, գտնվում է հանրապետության հյուսիսային մասում, վարչականորեն մտնում է Լոռու մարզի մեջ, մարզկենտրոն Վանաձորից հեռավորությունը 44 կմ է, Երևանից՝ մոտ 167 կմ: Ալավերդի համայնքը տնտեսաաշխարհագրական բարենպաստ դիրք ունի: Սահմանակից է Վրաստանի Հանրապետությանը (հեռավորությունը սահմանից՝ 43 կմ), ինչը կարևոր առավելություն է՝ ցանկացած արտադրանք հարևան հանրապետություն արտահանելու համար: Համայնքի միջով է անցնում հանրապետության երկաթուղային հաղորդակցության գլխավոր երակը՝ Թբիլիսի-Երևան երկաթգիծը, հանրապետության արտահանման և ներկրման ավտոտրանսպորտային գլխավոր՝ Թբիլիսի-Ալավերդի-Երևան մայրուղին, ինչպես նաև՝ Հայաստանի ամենաջրառատ անդրսահմանային Դեբեդ գետը: Ալավերդու երկաթուղային երկու կայարաններից մեկում՝ «Ալավերդի» կայարանում, կան բեռնաթափման և բեռնաբարձման համար անհրաժեշտ բոլոր պայմանները:

Ալավերդի համայնքի մակերեսը 47.99 քառ. կմ է, տարածվում է Դեբեդ գետի երկու ափերին: Կտրտված ու բարդ ռելիեֆի պատճառով քաղաքի թաղամասերն իրարից բավականին հեռու են: Ռելիեֆին բնորոշ են տարբեր մակարդակի բարձրություններ (750-1400 մ), խիստ մեծ թեքություններ (մինչև 350): Համայնքն ունի բարեխառն ու մեղմ կլիմա՝ պայմանավորված մակերևույթի համեմատաբար ոչ մեծ բարձրությամբ: Ամենաբարձր ջերմաստիճանը դիտվում է հուլիս ամսին՝ +30°C, +35 °C, ամենացածրը՝ հունվար, փետրվար ամիսներին՝ - 17-18 °C: Տեղումների քանակը 800 մմ է:

Բնակչության թիվը, ըստ Ազգային վիճակագրական ծառայության (ԱՎԾ)՝ 2011-ին անցկացված մարդահամարի տվյալների, 20 180 է, որից 9554 (47,3%) տղամարդ և 10 626 (52,7%) կին: Ըստ ԱՎԾ-ի տվյալների՝ նույն թվականին համայնքի փաստացի բնակվողների թիվը եղել է 13 324 (66,02%): 2016թ-ին համայնքում հաշվառված է 20052 մարդ, որից փաստացի բնակիչների թիվը 13863 է:

Հ/Հ	Տարիքային խումբ	Արական	Իգական	Ընդամենը
1	Մինչև 1 տարեկան	74	78	152
2	1-2 տարեկան	66	76	142
3	3-4 տարեկան	87	95	182
4	5-6 տարեկան	87	88	175
5	7-10 տարեկան	282	330	612
6	11-14 տարեկան	246	264	510
7	15-17 տարեկան	310	320	630
8	18-22 տարեկան	604	556	1160
9	23-45 տարեկան	2427	2587	5014
10	46-62 տարեկան	1570	1620	3190
11	63 և ավելի	968	1128	2096
Ընդհանուր		6721	7142	13863

Դեռևս 1960-ականներին համայնքին հարակից 3 գյուղեր՝ Ակները, Սանահինը և Մադանը, համայնքների խոշորացման արդյունքում վարչականորեն մտել են Ալավերդու տարածքի մեջ:

Ալավերդի համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 6795.82 հա, որից՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 3130.32 հա, բնակավայրի հողեր՝ 588.17 հա, արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական օբյեկտների հողեր՝ 93.72 հա, էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի և կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր՝ 40.88 հա, հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր՝ 23.9 հա, հատուկ նշանակության հողեր - , անտառային հողեր՝ 2862.92 հա, ջրային հողեր՝ 55.91 հա:

Համայնքային սեփականության հողերը կազմում են ընդամենը 2305.26 հա, որից գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 1952.67 հա, այդ թվում վարելահող՝ 28.33 հա, խոտհարք՝ 165.76 հա, արոտ՝ 1161.11 հա, այլ հողատեսքեր՝ 597.47 հա, բնակավայրի հողեր՝ 327.83 հա, արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական օբյեկտների հողեր՝ 10.89 հա, էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի և կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողեր՝ 1.38 հա, հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր՝ 12.25 հա, ջրային հողեր՝ 0.24 հա:

2.2. Ալավերդի համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը նկարագրող ցուցանիշներ

Ալավերդի համայնքում ներկայում գործում է արդյունաբերական խոշոր ընկերություն՝ «Էլ-ՍԻ-Փի» ընկերությանը պատկանող պղնձաձուլական գործարանը: Ընկերությունում 2012թ-ին 661 մարդ է աշխատել, ներկայում 584 մարդ է աշխատում (2012թ-ին աշխատածների ցուցանիշի 88.4%-ը): Նախկինում, երբ գործարանն աշխատել է արտադրական ողջ հզորությամբ, այստեղ 2500 մարդ է աշխատել (ներկայում գործարանի աշխատակիցների տոկոսային ցուցանիշը 23.4% է՝ նախկինի համեմատ): Ալավերդու Պղնձաձուլական գործարանը սև պղինձը կիսաֆաբրիկատ վիճակում արտահանում է Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն, որտեղ համապատասխան գործարաններում պղնձից առանձնացվում են թանկարժեք մետաղները, այնուհետև ռաֆինացված պղինձը օգտագործում են մետաղալարերի, խողովակների արտադրության մեջ:

Համայնքում նախկինում գործել է և այժմ էլ շարունակում է գործունեություն ծավալել հացի գործարանը, մի քանի այլ փոքր արտադրամասեր, որոնց արտադրանքը հիմնականում սպառվում է Ալավերդիում և հարակից համայնքներում: Համայնքի տարածքում կան մեկ տասնյակից ավելի քարի վերամշակման արտադրամասեր, որոնց սպառման շուկան հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունն ու Ռուսաստանի Դաշնությունն են:

Ալավերդի համայնքում գործում են նաև հացի, գարեջրի և պահածոների փոքր արտադրամասեր, որոնց արտադրանքի սպառման հիմնական շուկան Հայաստանն է:

Ալավերդին ունեցել է կարի խոշոր արտադրամաս (շուրջ 1600 աշխատակից), տեքստիլ արդյունաբերություն (150-200 աշխատակից), շինարարական տրեստ (200 աշխատակից), կաթի վերամշակման (50 աշխատակից) և գարեջրի գործարաններ (50 աշխատակից), երկաթուղային հանգույց՝ Լոկոմոտիվային Դեպո (շուրջ 500 աշխատակից): Ներկայում Ալավերդիում կան անհրաժեշտ բոլոր նախադրայինները՝ կարի արտադրություն

հիմնելու համար: Կարի նախկին արտադրամասի շենքը բարվոք վիճակում է: 2016 թվականի ընթացքում Ալավերդու համայնքապետարանը կարի արտադրության ոլորտում համապատասխան որակավորում և փորձառություն ունեցող անձանց հաշվառում է իրականացրել՝ գրանցելով 562 մարդու:

Ալավերդիում տնտեսության զարգացման այլընտրանքային ճյուղերից են գյուղատնտեսությունն ու գբոսաշրջությունը: Համայնքում ընդհանուր 3130,3 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածք կա, որից 2661,7 համայնքային սեփականություն է, որտեղ կարելի է պտղատու այգիներ, ջերմոցային տնտեսություն հիմնել: Համայնքի գյուղական թաղամասերում բնակիչները հիմնականում զբաղվում են տնամերձ այգիների մշակմամբ ու անասնապահությամբ: 1990-ականներին համայնքի գյուղական թաղամասերում հաշվառված է եղել 4150 գլուխ անասուն, 2011թ.-ին՝ 1160 (1990-ականների համեմատ՝ 28%), իսկ 2016թ.-ին՝ 2916 (1990-ականների համեմատ՝ 70 %): Ալավերդու համայնքապետարանի կողմից իրականացված համապատասխան ուսումնասիրության արդյունքում պարզվել է, որ Ալավերդու 3 գյուղական թաղամասերի, ինչպես նաև հարակից գյուղերում անասնապահության զարգացումը բավարար հիմք է՝ համայնքում վերականգնելու կաթի վերամշակման նախկին արտադրությունը: Վերոնշյալից բացի՝ գյուղական թաղամասերի և հարակից գյուղերի բնակիչները հիմնականում ամուսն ամիսներին զբաղվում են հատապտուղների և մրգերի հավաքչությամբ, նաև՝ դրանց մշակմամբ: Հատապտղի և մրգի զգալի քանակը հնարավորություն է ընձեռում համայնքում հիմնելու պտղի վայրկենական սառեցման հոսքագիծ՝ նվազագույնը 210 կգ/ժ արտադրողականությամբ:

№	Անվանում	Հասունացման սեզոն	Սեզոնում արտադրանքի քանակ (տոննա)
1	Բալ	Մայիս-հունիս	3,3
2	Ազնվամորի	հունիս-սեպտեմբեր	140
3	Թուզ	օգոստոս-սեպտեմբեր	17
4	Մոշ	հուլիս-սեպտեմբեր	125
5	Վայրիտանձ	սեպտեմբեր-հոկտեմբեր	45
6	Դեղձ	օգոստոս-հոկտեմբեր	100
7	Հոն	սեպտեմբեր-հոկտեմբեր	45

Աստիճանաբար աշխուժանում են նաև սպասարկման ոլորտի հաստատությունները: Գործում են «Արդշինինվեստբանկի», «ACBA-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈՒԼ» բանկի, «ՎՏԲ Հայաստան» բանկի մասնաճյուղերը՝ իրականացնելով ծառայություններ: Ռեստորանները, խանութները զգալի թիվ են կազմում, որոնք աստիճանաբար զարգանում են՝ սպասարկման ոլորտում մատուցելով բարձրորակ ծառայություններ: Համայնքում կան նաև առանձնատուն-հյուրատներ՝ ապահովված անհրաժեշտ բոլոր պայմաններով, որոնք արդեն մի քանի տարի է՝ ընդունում են գբոսաշրջիկների արտերկրից, հանրապետության այլ բնակավայրերից: Տարեցտարի ավելանում է այն ձեռներեցների թիվը, որոնք հատկապես ամուսն ամիսներին ընտանիքով ներգրավվում են գբոսաշրջային բիզնեսի մեջ և ծառայություններ են մատուցում գբոսաշրջիկներին (B&B): Համայնքում ստեղծվել է նաև տուրիզմի զարգացման տեղեկատվական կենտրոն:

Ալավերդին աչքի է ընկնում նաև պատմական և ճարտարապետական հուշարձանների առատությամբ: Համայնքի շրջակայքը հարուստ է պատմամշակութային արժեք ներկայացնող հուշարձաններով: Դրանց մեջ են ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության ցանկում ներառված Սանահինի և Հաղպատի վանական համալիրները, Սանահինի պատմական (Քարե) կամուրջը: Այս արժեքների հանդեպ առանձնակի մեծ է զբոսաշրջիկների հետաքրքրությունը, որոնց թիվը տարեցտարի աճում է: Պետք է նշել, որ Ալավերդին զբոսաշրջության զարգացման համար մեծ նախադրյալներ ունի. արդեն իսկ քայլեր են արվել համայնքում և տարածաշրջանում ագրոտուրիզմը (ձիարշավ), էկոտուրիզմը (թռչնադիտարկման ծրագիր), էքստրեմալ տուրիզմը (ոաֆթինգ՝ Դեբեդ գետի վրա) զարգացնելու ուղղությամբ: Արդյունաբերությանը, արտադրությանը և գյուղատնտեսությանը զուգահեռ Ալավերդիում կան անհրաժեշտ բոլոր նախադրյալները՝ եկամտաբեր դարձնելու նաև զբոսաշրջության ոլորտը: Արդյունքում համայնքում ու տարածաշրջանում կլուծվեն տնտեսական, սոցիալական ու բնապահպանական հիմնախնդիրներ:

Ալավերդի համայնքում զբոսաշրջիկների այցելության հիմնական հոսքն ապահովում են զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող հետևյալ պատմամշակութային հուշարձանները:

Հուշարձանի անվանումը	Թվագրվում է
Սանահին վանական համալիր	10-13 դդ.
Արտյոն Միկոյանին հուշահամալիր	1982թ
Սանահինի կամուրջ	12-րդ դար
Կոշաբերդի ամրոց	10-13 դդ.
Սուրբ Սարգիս մատուռ	13-րդ դար
Քարայր-կացարան	-
Սուրբ Հարություն եկեղեցի	13-րդ դար
ԽաչքարԳրիգորՏուտեորդու	12-րդ դար
Աղբյուր	13-րդ դար
Քարայր-կացարանների համալիր	-

Ուսումնական հաստատություններ

Հ/Հ	Հաստատության անվանումը	Աշխատող համայնքից	Սովորողների քանակ
1	Հյուսիսային համալսարանի «Թումանյան» մասնաճյուղ	21	184
2	«Ալավերդու պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ	34	165
3	«Ալավերդու արհեստագործական պետական ուսումնարան»	63	232
4	Հայաստանում «Եվրոպական քոլեջ» հիմնադրամի Ալավերդու մասնաճյուղ	14	57

Դպրոցներ

Հ/Հ	Հաստատության անվանումը	Աշխատող համայնքից	Աշխատող այլ համայնքից	Սովորողների քանակ	Դպրոցի հնարավորությունները /աշակերտ/
1	Ալավերդու համար 1 դպրոց	23	0	60	840
2	Ալավերդու համար 2 դպրոց	80	2	288	700
3	Ալավերդու համար 4 դպրոց	27	1	112	300
4	Ալավերդու համար 5 դպրոց	18	2	141	400
5	Ալավերդու համար 7 դպրոց	27	3	119	200
6	Ալավերդու համար 8 դպրոց	15	0	333	960
7	Ալավերդու համար 9 դպրոց	15	1	100	300
8	Ալավերդու համար 10 դպրոց	2	5	67	200
9	Ալավերդու համար 11 դպրոց	20	0	59	180
10	Ալավերդու համար 12 դպրոց	15	1	527	1200

Համայնքապետարանի ենթակայության հիմնարկների աշխատողների և երեխաների թիվը

Հ/Հ	Հաստատության անվանումը	Աշխատող	Մանկավարժ	Սովորողների քանակ
1	«Ալավերդի քաղաքային համայնքի թիվ 1 ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ	12	6	60
2	«Ալավերդի քաղաքային համայնքի թիվ 2 ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ	22	12	146
3	«Ալավերդի քաղաքային համայնքի թիվ 3 ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ	8	5	23
4	«Ալավերդի քաղաքային համայնքի թիվ 4 ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ	22	12	109
5	«Ալավերդի քաղաքային համայնքի թիվ 5 ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ	8	5	22
6	«Ալավերդի քաղաքային համայնքի թիվ 6 ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ	28	15	163
7	«Ալավերդի քաղաքային համայնքի մշակութային կենտրոն» ՀՈԱԿ	52	-	-
8	«Ալավերդու Ռոմանոս մելիքյանի անվան երաժշտական դպրոց» ՀՈԱԿ	27	20	120
9	«Ալավերդու մանկական արվեստի դպրոց» ՀՈԱԿ	15	13	108
10	«Ալավերդու քաղաքային համայնքի գեղարվեստի դպրոց» ՀՈԱԿ	12	9	79
11	«Ալավերդու քաղաքային համայնքի Օլեգ Գորբունովի անվան մանկապատանեկան մարզադպրոց» ՀՈԱԿ	12	6	84
12	«Ալավերդու քաղաքային ըմբշամարտի դպրոց» ՀՈԱԿ	10	5	70
13	«Ալավերդու քաղաքային համայնքի Միկոյան եղբայրների թանգարան» ՀՈԱԿ	3	-	-

Ալավերդու համայնքապետարանի ենթակայությամբ գործում են 13 համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններ.

6 նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններ,

1 երաժշտական դպրոց, որտեղ գործում են դաշնամուրի, փողային և լարային, նաև՝ ազգային նվագարանների, դուդուկի և շվիի դասարաններ,

1 մանկական արվեստի դպրոց, որտեղ գործում է դաշնամուրի, դիոլի, լարային և ազգային նվագարանների դասարաններ, վոկալի դասարան,

1 գեղարվեստի դպրոց, որտեղ գործում են քանդակագործության, կավագործության, փայտի փորագրության, գորելենի և նկարչության դասարաններ,

1 ըմբշամարտի դպրոց և 1 մարզադպրոց, որտեղ անցկացվում են ըմբշամարտի, վոլեյբոլի, բասկետբոլի, հանդբոլի՝ աղջիկների և տղաների խմբակային պարապունքներ, պարբերաբար անցկացվում են քաղաքային, մարզային և հանրապետական մրցաշարեր:

1 մշակույթի կենտրոն, որի ենթակայությամբ գործում են Սարահարթի մշակույթի պալատը, Ակների ակումբը՝ գրադարանով, երկու գրադարաններ, դերասանական ստուդիան և ժողգործիքների համույթը,

1 թանգարան, որը շուտով կհամալրվի ժամանակակից և ինտերակտիվ ցուցանմուշներով:

Քաղաքի առողջապահական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ

Հ/Հ	Կազմակերպության անվանումը
1	«Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ /հիվանդանոցի շենքը 60 մահճակալի հնարավորություն ունի/
2	«Ալավերդու ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ
3	Ալավերդու հունական Հիպոկրատ հիմնադրամ
4	ԱՆ ՊՀՀՏ Լոռու մարզային «Փորձագիտական կենտրոնի» Թումանյան մասնաճյուղ
5	«Ալավերդու ախտահանման կենտրոն» ՓԲԸ

Ընտանեկան

նպաստի համակարգում գրանցված ընտանիքներ և կենսաթոշակառուներ

Ընտանեկան նպաստի համակարգում գրանցված ընտանիքներ	1236
Կենսաթոշակառուներ	2776

Համայնքի բնակչությունն, ըստ զբաղվածության, բաժանվում է մի քանի խմբի՝ մանր և միջին առևտրով զբաղվողներ, պետական և տեղական ինքնակառավարման կառուցվածքներում աշխատողներ, գործազուրկներ, սեզոնային շինարարություններում, արդյունաբերական գործարանում աշխատողներ, սպասարկման ոլորտում աշխատողներ:

Ներկայում համայնքում գործող արդյունաբերական գործարանում 584 մարդ է աշխատում, որը կազմում է համայնքի փաստացի բնակիչների թվի 4,4 %:

Համայնքում գրանցված գործազուրկների թիվը փաստացի բնակիչների թվի 5 %-ն է կազմում:

Զբաղվածության կենտրոնում գրանցված գործազուրկներ

Հ/Հ	Անվանում	Ընդհանուր	Արական		Իգական	
			Մարդ	%	Մարդ	%
1	Ընդհամենը գրանցված գործազուրկներ	655	161	24,6	494	75,4
1.1	Տարրական կրթությամբ	5	3	60	2	40
1.2	Միջնակարգ կրթությամբ	294	20	6,8	274	93,2
1.3	Միջին մասնագիտական կրթությամբ	153	24	15,7	129	84,3
1.4	Բարձրագույն կրթությամբ	47	9	19,1	38	80,9

Հողային հաշվեկշիռ

Հ/Հ	Հողի տեսակ	Չափման միավոր	Քանակ	%
1	Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	հա	3130,32	34,6
2	Բնակելի շինությունների տակ հողեր	հա	588,17	6,5
3	Արդյունաբերության, տրանսպորտի, կապի, պաշտպանության և այլ նշանակության հողեր	հա	134,6	1,5
4	Հանքավայրեր	հա	17,97	0,2
5	Բնապահպանական, առողջապահական, հանգստի գոտիներ, մարզական և պատմամշակութային նշանակության հողեր	հա	23,9	0,3
6	Անտառային ֆոնդի հողեր	հա	2862,92	31,7
7	Զբային ֆոնդի հողեր	հա	55,91	0,6
8	Վարելահողեր	հա	230,72	2,6
9	Այգի	հա	13,17	0,1
10	Խոտհարք	հա	633,37	7,0
11	Արոտ	հա	1351,34	14,9

Համայնքում բազմաբնակարան շենքերի թիվը 183 է՝ 304134քմ, որից 146-ը քարե է, 37-ը՝ պանելային: Բազմաբնակարան շենքերից 177-ը ունեն թեք տանիք, 5-ը՝ հարթ: Բազմաբնակարան շենքերի բնակարանների շուրջ 94 տոկոսը սեփականաշնորհված է: Բազմաբնակարան շենքերում բնակարանների քանակը շուրջ 5157 է: Համայնքում առկա են 1528 առանձնատներ՝ 89776քմ:

2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրեր

Հանրապետական և մարզային ծրագրեր

1. 2016 թվականին մեկնարկել է Ալավերդի համայնքի Սանահին գյուղական թաղամասի՝ թվով 300 աշակերտ ընդունելու հնարավորություն ունեցող Արտեմ Միկոյանի անվան համար 4 հիմնական դպրոցի հիմնանորոգման ծրագիրը: Ավարտվել են նախագծա-նախահաշվային աշխատանքները, 2017 թվականին նախատեսվում է կատարել դպրոցի շենքի հիմնանորոգումը:
Դպրոցը ներկայում չունի միջոցառումների անցկացման համար համապատասխան տարածք, և շենքային պայմաններն անբավարար են: Հիմնանորոգման ավարտից հետո համայնքի Սանահին գյուղական թաղամասի շուրջ 120 աշակերտները ժամանակակից չափորոշիչներին համապատասխան կրթական միջավայր կունենան:
2. 2016 թվականի սեպտեմբերից մեկնարկել է Ալավերդու Սարահարթ թաղամասի ըմբշամարտի դպրոցի շենքի հիմնանորոգումը: Պլանավորվում է իրականացնել նաև համայնքի ներքևի հատվածում գտնվող Օլեգ Գորբունովի անվան մանկապատանեկան մարզադպրոցի հիմնանորոգում:
3. 2016 թվականից մեկնարկել է Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման միջպետական (Մ- 6) ճանապարհի շուրջ 90 կմ երկարությամբ հիմնական տարանցիկ մայրուղու հիմնանորոգման և վերակառուցման ծրագիրը: Ծրագրի շրջանակներում Ալավերդի քաղաքի տարածքում կհիմնանորոգվի 3.4 կմ, Ալավերդի-Վրաստանի սահման հատվածում՝ մոտ 36.3 կմ ճանապարհ: Նախագծով նախատեսված հիմնական շինարարական աշխատանքների ընթացքում կկատարվեն հողային պաստառի վերականգնման, անվտանգության էլեմենտների տեղադրման, ճանապարհային պատվածքի վերակառուցման և նորոգման աշխատանքներ: Ճանապարհի հիմնանորոգումը կնպաստի տնտեսության, մասնավորապես զբոսաշրջության զարգացմանը:
4. Ալավերդի համայնքի Թումանյան փողոցից մինչև Սանահին գյուղական թաղամաս տանող 8 կմ երկարությամբ ճանապարհահատվածը գտնվում է անբարեկարգ վիճակում, ինչը անհարմարություններ է ստեղծում ոչ միայն տեղի վարորդների, այլև համայնք այցելող զբոսաշրջիկների համար: Այս ճանապարհը կարևոր նշանակություն ունի համայնքի համար զբոսաշրջային այցեքարտ դարձած պատմամշակութային մեծ արժեք ներկայացնող Սանահինի Վանական համալիր տանող միակ երթուղին լինելու առումով: Առաջիկա տարիներին նախատեսվում է հիմնանորոգել 8 կմ երկարությամբ այս ճանապարհահատվածը:
5. Ալավերդի համայնքում 1970-ական թվականներին կառուցվել են բարձրահարկ բազմաբնակարանային շենքեր, որոնց տանիքները տարիներ շարունակ չեն վերանորոգվել, և դրանց ներկայիս անմխիթար վիճակը դարձել է համայնքի առաջնահերթ լուծում պահանջող խնդիրը: Պետական ֆինանսավորմամբ 2017-2021

թվականներին նախատեսվում է իրականացնել 14 բազմաբնակարանային շենքերի տանիքների վերանորոգում:

6. Ալավերդի համայնքի երկու խոշոր գյուղական թաղամասերը՝ 250 բնակիչ ունեցող Ակները (համայնքի փաստացի բնակչության թվի 2%-ը) և 360 բնակիչ ունեցող Սանահինը (համայնքի փաստացի բնակչության թվի 3%-ը), գազաֆիկացված չեն: 2017թ-ին նախատեսվում է Սանահին, իսկ 2018թ-ին՝ Ակներ թաղամասերի գազաֆիկացում:

Միջհամայնքային ծրագրեր

Երևան, Էջմիածին, Ստեփանավան և Վանաձոր համայնքների հետ նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ ծրագրերը՝

- համագործակցող կողմերի փոխադարձ այցերի կազմակերպում,
- փորձի փոխանակում,
- տեխնիկական, նյութական աջակցության ցուցաբերում,
- մարզամշակութային ծրագրերի ու միջոցառումների իրականացում,
- վարպետության դասընթացների կազմակերպում (ազգային երգուպարի, ծեսերի ուսուցում և այլն)

Օձուն, Հաղպատ, Աքրի, Թեղուտ, Թումանյան, Շնող, և Ախթալա համայնքների հետ իրականացվում է «աղբահանության կազմակերպում և տեղափոխում Ալավերդի համայնքի ենթակայության տակ գտնվող լիցենզավորված աղբավայր» ծրագիրը:

«Թումանյան աշխարհ» զբոսաշրջային կենտրոնի ծրագիրը իրականացվում է Ալավերդի, Ախթալա, Օձուն, Հաղպատ, Արդվի, Թումանյան և Դսեղ համայնքների բյուջեից կատարվող ներդրումների հաշվին:

Այլ ծրագրեր և միջոցառումներ

- Ալավերդի համայնքում 2015 թվականին փողոցային հին լուսատուները փոխարինվելու են 70 նոր էներգախնայող լուսատուներով, 2016 թվականին՝ 40: Այս ծրագիրը շարունակական է, յուրաքանչյուր տարի տնտեսված գումարներով նախատեսվում է նոր լուսատուների արդիականացում:
Նոր լուսատուները մոտ 4 անգամ ավելի էներգախնայող են, քան ներկայում օգտագործվող լուսատուները: Սա հնարավորություն կտա խնայված գումարները ուղղելու այլ թաղամասերի լուսատուների արդիականացմանը:
- 2016 թվականի հուլիսից Ալավերդի համայնքի Սանահին թաղամասում գտնվող «Միկոյան եղբայրների» թանգարանը 3 տարի ժամկետով վարձակալությամբ հանձնվել է «Լուքինգ ֆորվարդ» զբոսաշրջության զարգացման հիմնադրամին: Վարձակալության երեք տարիների համար հիմնադրամը թանգարանում կատարելու է 35 մլն դրամի ներդրում, որի արդյունքում 2016թ-ից հիմնանորոգվում են թանգարանի և թանգարանին կից շինության տանիքները, կառուցվելու է սանհանգույց, ինչպես նաև թանգարանի հավաքածուն համալրվելու է նոր և ինտերակտիվ ցուցանմուշներով:
Թանգարանը նոր ինտերակտիվ ցուցանմուշներով համալրելու արդյունքում այցելուներին Միկոյան եղբայրների կենսագրության վերաբերյալ առավել մանրամասն և ուշագրավ տեղեկատվություն կտրամադրի: Ակնկալվում է նաև զբոսաշրջիկների առավել մեծ հոսք, ինչը կապահովի զբոսաշրջային ֆինանսական հոսքեր դեպի համայնք:

- 2016 թվականի սեպտեմբերից մեկնարկել է Ալավերդու Սարահարթ թաղամասի ըմբշամարտի դպրոցի շենքի հիմնանորոգումը: Հիմնանորոգման ծրագիրն իրականացվում է Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի կողմից՝ 79,5 մլն դրամ ներդրումով: Տաս տոկոսի չափով ներդրում էլ կատարել է Ալավերդու համայնքապետարանը (7,95մլն դրամ): Ըմբշամարտի դպրոցի հիմնանորոգման ծրագրով հիմնական շենքին կից երկհարկանի մասնաշենք է կառուցվելու, որտեղ կտեղակայվի դպրոցի վարչական մասը, սանհանգույցը, հանդերձարանները: Սարահարթի Ըմբշամարտի դպրոցի շենքը նախատեսվում է շահագործման հանձնել 2017 թվականի ապրիլին:
Ալավերդի համայնքում առավել մեծ է հետաքրքրությունը ըմբշամարտի նկատմամբ: Ըմբշամարտի դպրոցի սաները տարբեր տարիների ընթացքում հաջողություններ են գրանցել Հայաստանի, Եվրոպայի առաջնություններում:
Ըմբշամարտի նկատմամբ եղած հետաքրքրությունը մեծացնելու և խրախուսելու, ինչպես նաև ժամանակակից պայմաններ ապահովելու նպատակով կարևորվեց դպրոցի հիմնանորոգման ծրագիրը:
- 2016 թվականից Ալավերդի համայնքում մեկնարկել է «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամի միջոցներով կառուցվող մանկապարտեզի շինարարությունը: Մանկապարտեզը գտնվում է Էնգելս թաղամասում: Այս մանկապարտեզ կհաճախեն հիմնականում Էնգելս և Դեբեդ թաղամասի 125 երեխաներ: Ալավերդի համայնքի ծայրամասային Դեբեդ և Էնգելս թաղամասերում մանկապարտեզներ չեն գործում, որի պատճառով այս թաղամասերի երեխաների մի մասը (մանկապարտեզահասակ երեխաների շուրջ 30 %-ը) մանկապարտեզ հաճախում է կենտրոնական հատվածում: Երեխաների զգալի մասն էլ զրկվում է նախադպրոցական կրթություն ստանալու հնարավորությունից: Մանկապարտեզի կառուցումից հետո այստեղ նախադպրոցական կրթություն ստանալու հնարավորություն կունենան վերոնշյալ թաղամասերի երեխաներ:
- ԱԿԲԱ բանկը Հայաստանի մի շարք համայնքներում, այդ թվում նաև Ալավերդիում, 2017 թվականից իրականացնելու է պիլոտային ծրագրեր էներգետիկ ոլորտում: Համայնքում ըստ առաջնահերթության դասակարգվելու են էներգետիկ ոլորտի խնդիրները, ապա կատարվելու են ներդրումներ: Համայնքապետարանը կարևորում է էներգետիկ ոլորտում կատարվող ծրագրերը, որովհետև դրանց արդյունքում ոչ միայն գումարներ են տնտեսվում, այլև զգալիորեն նվազում են արտանետումները:
- Հիմնանորոգման կարիք ունի նաև Ալավերդու մանկական ստեղծագործական կենտրոնի (նախկին Պիոներ տուն) շենքը, որտեղ համայնքապետարանը նախատեսում է հիմնել ցերեկային կենտրոն: Կենտրոնի շահառուները հիմնականում կլինեն հաշմանդամություն ունեցող երեխաները: Ներկայում այս ծրագրով հետաքրքրված են միջազգային մի քանի կազմակերպություններ: 2018թ-ին պլանավորվում է միջազգային դոնոր կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացնել շենքի հիմնանորոգումը:

Համայնքապետարանի կողմից իրականացվող ծրագրեր և միջոցառումներ

Քաղաքաշինություն

1. Ալավերդի համայնքի 3 բազմաբնակարան շենքերի տանիքների նորոգում

2. Ալավերդի քաղաքի կենտրոնական հրապարակների և Ջորավար Անդրանիկ փողոցի մասնակի հատվածի՝ 2319ք-ի սալիկապատում
3. Ալավերդի քաղաքի ներհամայնքային փողոցների 5645 մ2-ի փոսային նորոգում, ասֆալտապատում
4. Ալավերդի համայնքում շուրջ 317 խորանարդ մետր հենապատերի վերանորոգում
5. Ալավերդի համայնքի 52,3 խորանարդ մետր հեղեղատարների մաքրում
6. Ալավերդի քաղաքի 28 քառակուսի մետր աստիճանների և աստիճանահարթակների վերականգնում
7. Ալավերդի համայնքում կանաչապատ տարածքների վերականգնում, ընդլայնում և բարեկարգում (շուրջ 1400 քառակուսի մետր տարածք)
8. Համայնքի թվով 205 փողոցային լուսատուների նորոգում և արդիականացում
9. 44 աղբարկղերի ձեռքբերում և տեղադրում
10. Ալավերդի համայնքում 660 մ երկարությամբ կոյուղագծերի վերականգնում
11. Ալավերդի համայնքում 1 հանրային զուգարանի կառուցում
12. Թվով 2 վերելակների վերանորոգում

2017-2021թթ.-ին հիշարժան տարեթվերի, տոների և հիշատակի օրերին նվիրված միջոցառումներ և հուշ-երեկոներ

1. Նոր տարվան և Սուրբ Ծննդին նվիրված միջոցառումներ
2. Բանակի օր
3. Մայրության, գեղեցկության և սիրո տոն
4. Հարության տոն (Սուրբ Ջատիկ)
5. Եղեռնի զոհերի հիշատակի համար սգո երթ
6. Սերգեյ Ջատիկյանի անվան հուշամրցաշար
7. Տոնակատարություն՝ նվիրված մայիսի 9-ին և Շուշիի ազատագրման օրվան
8. Երեխաների իրավունքների պաշտպանության օրվան նվիրված միջոցառումներ
9. Վարդավառ
10. Գիտելիքի և դպրության օր
11. Ուսուցչի օր
12. Անկախության օր
13. Ալավերդու օր
14. Օլեգ Գորբունովի անվան հանդբոլի հուշամրցաշար
15. «Մեկ օր մշակութային Ալավերդիում» փառատոն
16. «Թատերական Լոռի» փառատոն
17. Սպորտի օր
18. «Քաղաքապետի գավաթ» մինի ֆուտբոլի բաց առաջնություն
19. Ուսանողության օր

2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՄՈՒՏՔԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

Համայնքի 2015-2016թթ. Բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	ՄՈՒՏՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	2015թ. փաստ.	2016թ. հաստ.	2017թ. նախ .	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՄՈՒՏՔԵՐ	502526,3	423665,7	419292,5	440432,2	459362,5	453319,7	456979,4
1	Հողի հարկ	4624,4	5913,4	5913,5	5913,5	5913,5	5913,5	5913,5
2	Գույքահարկ	38638,9	37858,6	42492,2	42992,2	42992,2	43292,2	43492,2
3	Տուրքեր	26438,0	24450,0	22554,0	22554,0	23054,0	23254,0	23554,0
4	Պաշտոնական դրամաշնորհներ	388445,8	311790,9	307659,6	328299,3	347729,6	341186,8	344346,5
5	Այլ եկամուտներ	30260,6	32652,8	34673,2	34673,2	34673,2	34673,2	34673,2
6	Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր	14118,56	11000,0	6000,0	6000,0	5000,0	5000,0	5000,0

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեների ծախսերը և 2017-2021թթ. բյուջեների ծախսերի կանխատեսումը

ա) ըստ գործառական դասակարգման

Հ / հ	ԾԱԽՍԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	2015թ. փաստ.	2016թ. հաստ.	2017թ. Նախ.	2018թ. Կանխ..	2019թ. Կանխ..	2020թ. Կանխ..	2021թ. Կանխ..
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾԱԽՍԵՐ	511221,1	423665,7	419292,5	440432,2	459362,5	453319,7	456979,4
1	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	89060,0	97082,7	85024,0	85024,0	85024,0	85024,0	85024,0
2	Պաշտպանություն	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Տնտեսական հարաբերություններ	16659,3	8050,0	9250,0	28817,8	44148,1	16250,0	34265,0
5	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	156467,8	72246,5	112330,8	112330,8	112330,8	112330,8	112330,8
6	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն	18012,2	5873,0	6934,9	8434,9	8934,9	26554,0	8234,9
7	Առողջապահություն	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	55052,9	47681,2	38492,7	38492,7	39492,7	40492,7	41492,7
9	Կրթություն	168928,9	166892,3	143932,0	143932,0	144932,0	146068,2	147932,0
10	Սոցիալական պաշտպանություն	7040,0	5200,0	3700,0	3700,0	4700,0	6700,0	7700,0
11	Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր	0,0	20640,0	19628,1	19700,0	19800,0	19900,0	20000,0

բ) ըստ տնտեսագիտական դասակարգման

Հ / Հ	ԾԱԽՍԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	2015թ. փաստ.	2016թ. հաստ.	2017թ. Նախ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾԱԽՍԵՐ	511221,1	423665,7	419292,5	440432,2	459362,5	453319,7	456979,4
Ա	ԸՆԹԱՏԻԿ ԾԱԽՍԵՐ	407105,5	412665,7	392462,6	392534,5	395751,2	400987,4	403951,2
1	Աշխատանքի վարձատրություն	64799,2	77573,0	72277,4	72277,4	72277,4	72277,4	72277,4
2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում	52363,8	25799,7	22339,4	22339,4	22339,4	22339,4	22339,4
3	Տոկոսավճարներ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Սուբսիդիաներ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Դրամաշնորհներ	271740,4	283018,0	270733,7	270733,7	272850,4	275986,6	277850,4
6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ	13461,2	4200,0	6700,0	6700,0	7700,0	9700,0	10700,0
7	Այլ ծախսեր	4740,9	22075,0	20412,1	20484,0	20584,0	20684,0	20784,0
Բ	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ	104115,6	11000,0	26829,9	47897,7	63611,3	52332,3	53028,2
1	Հիմնական միջոցներ	104115,6	11000,0	26829,9	47897,7	63611,3	52332,3	53028,2
2	Պաշարներ	0	0	0	0	0	0	0
3	Բարձրարժեք ակտիվներ	0	0	0	0	0	0	0
4	Զարտադրված ակտիվներ	0	0	0	0	0	0	0

2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Ալավերդի համայնքի տնտեսության զարգացման հիմնական ճյուղերն են արդյունաբերությունը, տուրիզմը, գյուղատնտեսությունը, նաև՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրությունը: Համայնքապետարանի բյուջեի և մասնավոր ներդրումների միջոցով վերոնշյալ ոլորտների զարգացմանն ուղղված քայլեր են իրականացվում: Սակայն կան մի շարք գործոններ, որոնք խոչընդոտում են համայնքի սոցիալ-տնտեսական համաչափ զարգացմանը:

Տուրիզմ

Ալավերդին ունի տուրիզմի կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ հիմնական նախադրյալներ՝ պատմամշակութային հարուստ ժառանգություն, բնակլիմայական բարենպաստ պայմաններ և աշխարհագրական դիրք: Սակայն համայնքում հին տեխնոլոգիաներով աշխատող պղնձաձուլական գործարանի առկայությունը զբոսաշրջության զարգացման ամենամեծ խոչընդոտն է: Ներկայում գործարանի ղեկավարության կողմից քայլեր են ձեռնարկվում՝ վնասակարար արտանետումների քանակը նվազեցնելու և արտադրության մեջ նոր տեխնոլոգիաներ կիրառելու ուղղությամբ:

Տուրիզմի զարգացմանը խոչընդոտող գործոններից է նաև համայնքի ճանապարհների (հատկապես համայնքի վարչական տարածքում գտնվող գյուղական թաղամասերի /Սանահին, Ակներ, Մադան/ և նրանց կապող ճանապարհների) անբարեկարգ վիճակը: Համայնքապետարանի բյուջեի միջոցներով հնարավոր չէ ներհամայնքային ճանապարհների կապիտալ վերանորոգում իրականացնել:

Համայնքում զարգացման թույլ մակարդակ ունի սպասարկման ոլորտը, ինչը հերթական խոչընդոտն է՝ տարածաշրջան եկած զբոսաշրջիկին տեղում պահելու և դրա արդյունքում առաջացած ֆինանսական հոսքերը համայնքի զարգացմանն ուղղելու համար:

Գյուղատնտեսություն

Դեռևս 1960-ականներին Ալավերդուն հարակից 3 գյուղեր՝ Ակները, Սանահինը և Մադանը, համայնքների խոշորացման արդյունքում վարչականորեն մտել են Ալավերդու տարածքի մեջ: Ալավերդի համայնքի գյուղական թաղամասերի բնակիչները հիմնականում զբաղվում են հողագործությամբ (ամռան ամիսներին նաև հատապտուղների, մրգերի հավաքչությամբ) և անասնապահությամբ:

Գյուղատնտեսությունը համայնքում զարգացնելու նպատակով քայլեր են կատարվում Ալավերդու Սանահին գյուղական թաղամասում գյուղատնտեսական կոոպերատիվ տնտեսության ստեղծելու ուղղությամբ: Սակայն կատարվող աշխատանքների արդյունավետության համար խոչընդոտ կարող են լինել միջհամայնքային և ներհամայնքային անբարեկարգ ճանապարհները և ոռոգման համակարգի բացակայությունը (ինքնահոս ոռոգման համակարգի կառուցումը հնարավոր է իրականացնել ոչ մեծ ֆինանսական ներդրումների առկայության դեպքում): Վերջինս խոչընդոտող գործոն է նաև մեծ և փոքր ջերմոցային տնտեսություններ ստեղծելու համար: Ալավերդու գյուղական թաղամասերում գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մեծ մասը անմշակ է մնում՝ ոչ միայն ոռոգման համակարգի բացակայության, այլև համապատասխան ներդրումների բացակայության պատճառով:

Արտադրություն

Ալավերդիում հնարավոր է զարգացնել փոքր և միջին ձեռնարկատիրությունը՝ խթանելով արտադրության ոլորտի զարգացումը: Համայնքում ներկայում գործում են հացի, գարեջրի, ինչպես նաև քարի և փայտի վերամշակման արտադրամասեր: Ֆինանսական համապատասխան ներդրումների առկայության դեպքում հնարավոր կլինի զարգացնել կարի արտադրության և կաթի ու պտղի վերամշակման ոլորտը: Այն դեպքում, երբ համայնքն ունի դրա համար կարևոր բոլոր նախադրյալները:

2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների վերլուծություն

Համայնքի ուժեղ կողմերը

1. Բարձր մտավոր ներուժի առկայություն
2. Պատմամշակութային հարուստ ժառանգություն
3. Մարզամշակութային հարուստ ավանդույթներ
4. Արդյունաբերական ենթակառուցվածքների և արտադրության կազմակերպման պատմական փորձ և ավանդույթներ
5. Կենցաղային թափոնների աղբավայրերի առկայություն և այն տեսակավորելու, վերամշակելու հեռանկար

Համայնքի հիմնական թույլ կողմեր

1. Ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ
2. Գյուղական թաղամասերում ջրամատակարարման և այլ խնդիրներ
3. Աշխատուժի շուկայում առաջարկվող աշխատատեղերի և աշխատանք փնտրողների մասնագիտական որակավորման դիսբալանս
4. Կանանց աշխատատեղերով ապահովելու խնդիր
5. Բավարար ռեսուրսներ և նրանց համապատասխան ֆինանսական միջոցների բացակայություն
6. Մասնավոր ձեռնարկության անբավարար ակտիվություն և փոխհամագործակցություն համայնքային հիմնախնդիրների լուծման գործում
7. Գործազրկության և աղքատության առկայություն

Համայնքի հիմնական սպառնալիքներ

1. Բնապահպանական խնդիրներ, արտադրական արտանետումների ուտիլիզացիայի բացակայություն
2. Հիվանդությունների դինամիկ աճ
3. Դեմոգրաֆիկ անբավարար իրավիճակ և արտագաղթ
4. Սպասարկող կազմակերպությունների գույքային և տեխնիկական թույլ բազա, ինչպես նաև բարոյապես և ֆիզիկապես մաշված հիմնական ֆոնդեր
5. Տիմ-մասնավոր հատված թույլ փոխգործակցություն
6. Հեղեղատարների անբարեկարգ վիճակ
7. Աշխարհագրական դիրքը (լեռնային տարածքին բնորոշ քարաթափման վտանգ)
8. Բնակֆոնդի, կոմունիկացիաների մաշվածության բարձր աստիճան

Համայնքի հնարավորությունները

1. Ներդրումային գրավչության ոլորտներ
2. Բույր քաղաքների առկայություն
3. Զբոսաշրջային գրասենյակի առկայություն

4. Բարենպաստ բնակլիմայական պայմաններ
5. Նպաստավոր աշխարագրական դիրք
6. Բնական պաշարներով հարուստ ընդերք
7. Բազմաճյուղ և դիվերսիֆիկացված տնտեսություն կազմակերպելու իրատեսական հեռանկար
8. Զբոսաշրջության զարգացում համար անհրաժեշտ նախադրյալներ
 - 8.1. Բնակլիմայական բարենպաստ պայմաններ
 - 8.2. Պատմամշակութային հարուստ ժառանգություն (Ալավերդու փարածաշրջանում են գտնվում ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության ցանկում ընդգրկված հայաստանյան պատմական հուշարձաններից երեքը՝ Սանահինի, Հաղպատի վանական համալիրները, Սանահինի պատմական քարե կամուրջը (12-րդ դար))
 - 8.3. Զբոսաշրջիկների համար հետաքրքրություն ներկայացնող այցելության վայրեր («Միկոյան եղբայրների» թանգարան, Հայաստանի ազգային պարկերասրահի Ալավերդու մասնաճյուղ, «Սանահինի Հայի տուն»)
 - 8.4. Համայնքում ամեն տարի իրականացվող միջոցառումներ («Մեկ օր մշակութային Ալավերդիում» ամենամյա փառապոհ, «Թափեանակն Լոռի» փառապոհ)
9. Աշխարհագրական տեղանք (Ալավերդի քաղաքը տնտեսաաշխարհագրական բարենպաստ դիրք ունի: Մարզկենտրոն Վանաձորից հեռավորությունը 44 կմ է, Երևանից՝ մոտ 167 կմ, Ռուսաստանի Դաշնության սահմանից մոտ 300 կմ, Սահմանակից է Վրաստանի Հանրապետությանը (հեռավորությունը սահմանից՝ 43 կմ), ինչը կարևոր առավելություն է՝ ցանկացած արտադրանք հարևան հանրապետություն արտահանելու համար: Համայնքի միջով է անցնում Հանրապետության երկաթուղային հաղորդակցության գլխավոր երակը՝ Թբիլիսի-Երևան երկաթգիծը, Հանրապետության արտահանման և ներկրման ավտոտրանսպորտային գլխավոր՝ Թբիլիսի-Ալավերդի-Երևան մայրուղին)
10. Զրային ռեսուրսներ (Համայնքի փարածքով է հոսում լեռնային Դեբեդ գետը: Այն հնարավոր է օգտագործել հիդրոէլեկտրակայաններ կառուցելու համար, որը կհանդիսանա համայնքի համար կարևոր կենսական նշանակություն ունեցող էլեկտրաէներգիայի աղբյուր)

3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1 Համայնքի զարգացման տեսլական

Ալավերդին մաքուր և հարուստ քաղաք է, որտեղ մարդիկ ունեն հավասար հնարավորություններ, քաղաքացիները չեն ցանկանում լքել իրենց քաղաքը, որովհետև ունեն աշխատանք, կայուն սոցիալական պայմաններ: Կա պատասխանատու, ազատամիտ, օրինապաշտ և պահանջատեր հասարակություն, ազատ տնտեսական գոտի, արդիական և բաց կրթական միջավայր, աշխույժ մարզամշակութային կյանք և ցանկալի անկյուն է զբոսաշրջիկների համար:

Համայնքի զարգացման հիմնական ուղղություններ

- Համայնքի համաչափ զարգացում
- Զբոսաշրջության և հարակից բիզնեսների զարգացում
- Մշակութային և մարզայի ավանդույթների վերականգնում
- Համայնքի էկոլոգիական և շրջակա միջավայրի բարելավում
- Փողը և միջին բիզնեսի զարգացում
- Տեղական ինքնակառավարման ոլորտում քաղաքացիական մասնակցության ակտիվացում

3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

Տնտեսության ազատականությունը, ալավերդցիների կենսամակարդակի աճին ուղղված համայնքապետարանի՝ որպես կառավարման օղակի գործողությունները առավելագույն կերպով ապահովելու մտահոգությամբ է պայմանավորված ներկայացված առաջիկա 5 տարիների հնգամյա ծրագիրը, որն իր մեջ ներառում է առկա ֆինանսական ռեսուրսներով պայմանավորված գործողությունների շղթա՝ ուղղված համայնքի երկարաժամկետ նպատակների իրականացմանը:

Ներկայացված հնգամյա ծրագիրը կառուցված է հետևյալ մոտեցումների հիման վրա:

1. Զարգացման գերակա ուղղությունների սահմանում
2. Ծրագրերի ապահովում ըստ առանձին ուղղությունների
3. Ծրագրերի կատարման համար անհրաժեշտ միջոցների ապահովում
4. Սահամանափակ ֆինանսական միջոցների պայմաններում գործողությունների իրատեսական պլանի մշակում
5. Միջոցների առավել արդյունավետ օգտագործում

Համայնքում արդյունաբերության, զբոսաշրջության, գյուղատնտեսության ոլորտներում իրականացվելիք ծրագրերը ուղղված են համայնքի բարեկարգմանը, բնակֆոնդի պահպանությանը, բնակիչների բարեկեցությանը, համայնքը բնակիչների և տուրիստների համար գրավիչ դարձնելուն:

Համայնքի զարգացման նպատակով իրականացվում են հանրապետական, մարզային, մասնավոր և միջազգային ներդրումների միջոցով իրականացվող ծրագրեր: Այդ

նպատակին են ուղղված նաև համայնքի բյուջեով իրականացվող ստորև ներկայացված ծրագրեր:

Բնակարանային տնտեսություն

Ալավերդի համայնքում 70-ական թվականներին կառուցվել են բարձրահարկ բազմաբնակարանային շենքեր, որոնց տանիքները տարիներ շարունակ չեն վերանորոգվել, և դրանց ներկայիս անմխիթար վիճակը դարձել է համայնքի առաջնահերթ լուծում պահանջող խնդիրը: 2017-2021 թվականներին նախատեսվում է իրականացնել հարթ և երկթեք տանիքների հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Ալավերդի համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների նորոգում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ալավերդի համայնքի բնակարանային ֆոնդի պահպանում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Վերականգնել վնասված և մաշված տանիքները						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	3	0	0	1	2	0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բազմաբնակարանային շենքերի բնակիչների բնակարանային պայմանների բարելավում						
	Բնակարանների քանակ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	90	0	0	45	99	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1.Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում 1.2.Ֆինանսական միջոցների պլանավորում 1.3.Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.4.Շինարարական աշխատանքների մեկնարկ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 19 619 028						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Նշված ծրագիրը նախատեսվում է իրականացնել Ալավերդու համայնքապետարանի բյուջեով: Այլ ներդրումներ լինելու պարագայում նախատեսվում է մեծացնել ծրագրի ծավալները:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Տանիքների ազրոթիթեղը փոխարինվում է մետաղական թիթեղով, որի դիմացկունության ցուցանիշը համեմատական է խիստ համեմատական է Ալավերդի համայնքի էկոլոգիական վիճակին /պղնձածուլական գործարանի արտանետումներից մետաղական թիթեղները ժամանակից շուտ կոռոզիայի են ենթարկվում/						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2019-2020թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1.Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում 2.Քանդման աշխատանքներ 3.Փայտյա կավարամածի փոխում 4.Թիթեղյա տանիքի տեղադրում						

Ճանապարհաշինություն

Ալավերդու ներհամայնքային ասֆալտապատ փողոցները կառուցվել են 1960-1970-ական թվականներից սկսած: Ասֆալտապատ ճանապարհների նորմալ շահագործման համար անհրաժեշտ է 6-8 տարին մեկ կատարել կապիտալ վերանորոգման աշխատանքներ՝ հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ Ալավերդի համայնքի բոլոր ճանապարհները կառուցված են պատնեշների վրա և այդ ճանապարհների վերանորոգումը ավելի կարճ ժամանակահատված և ֆինանսական ավելի մեծ ծախսեր է պահանջում:

Այս ոլորտում գերակա խնդիրներն են.

- Ճանապարհների գերմաշվածություն, փոսային նորոգումներով որակյալ ասֆալտապատ ծածկույթ ունենալու անհրաժեշտություն
- Բնակելի թաղամասերին հարող տարածքներում անանցանելի ճանապարհների ասֆալտապատ ծածկույթի վերականգնում
- Գյուղական թաղամասերի հետ կապող ճանապարհների, գյուղամիջյան ճանապարհների, գյուղական թաղամասերը արոտավայրերին կապող ճանապարհների վերանորոգման, հիմնանորոգման, որոշ դեպքերում՝ նորերի կառուցման անհրաժեշտություն
- Մայրթերի և հենապատերի ամրացման, վերակառուցման անհրաժեշտություն

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Ալավերդի քաղաքի կենտրոնական հրապարակների և Ջորավար Անդրանիկ փողոցի մասնակի հատվածի սալիկապատում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Փողոցների բարեկարգման անհրաժեշտություն, ենթակառուցվածքների և սպասարկման ոլորտի բարելավում՝ համայնքի բնակիչների, ինչպես նաև զբոսաշրջության զարգացման համար						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի տարածքը, հատկապես կենտրոնական հատվածը բնակիչների և հյուրերի համար առավել հարմարավետ ու գրավիչ դարձնել, նպաստել զբոսաշրջության զարգացմանը						
	Ցուցանիշներ Ջրոսաշրջիկների թվաքանակի աճ (%)	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	-	5%	5%	5%	7%	7%	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Բարեկարգ ճանապարհներ						
	Ցուցանիշներ Մակերեսը /քմ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	0	231.9	0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում 1.2. Ֆինանսական միջոցների պլանավորում 1.3. Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.4. Սալիկապատման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 3 500 000						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ալավերդու համայնքապետարանը բյուջեի միջոցներով առաջիկա տարիներին պլանավորում է իրականացնել 231,9 քմ տարածքի սալիկապատում, սակայն այլ ներդրողների ներգրավվելու դեպքում նման աշխատանքներ կիրականացվեն նաև համայնքի այլ թաղամասերում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	-						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ, զբոսաշրջիկներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում 1.2. Ֆինանսական միջոցների պլանավորում 1.3. Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.4. Գրանիտե չորսվակների ծածկույթ, բազալտե եզրաքարերի տեղադրումով 1.5. Կենտրոնական հրապարակների և Ջ. Անդրանիկ փողոցի մասնակի հատվածի սալիկապատում ձևավոր բնական քարից						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Ալավերդի քաղաքի ներհամայնքային փողոցների փոսային նորոգում, ասֆալտապատում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում և պահպանում						
	Ցուցանիշներ Ճանապարհների ընդ. մակ. /մ2/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1495	-	1115	1500	1230	1800	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Փոսային նորոգում /ասֆալտապատում/ և ջրահեռացման առուների կառուցում						
	Ցուցանիշներ Ճանապարհների ընդ. մակ. /մ2/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1495	-	1115	1500	1230	1800	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում 1.2. Ֆինանսական միջոցների պլանավորում 1.3. Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.4. Փոսային նորոգման և առուների կառուցման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 59 630 467						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ծրագիրը նախատեսվում է իրականացնել Ալավերդի համայնքի բյուջեով, սակայն ներհամայնքային 8 կմ երկարությամբ ճանապարհահատվածը կհիմնանորոգվի այլ միջոցներով: Ալավերդու համայնքապետարանը բյուջեի սղության պատճառով վերջին տարիներին և առաջիկայում ճանապարհների նորոգման աշխատանքները իրականացնում է փոսալցումների տարբերակով: Ֆինանսական այլ ներդրողների ներգրավվելու դեպքում կիրականացվի ներհամայնքային ճանապարհների կապիտալ նորոգում:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ասֆալտապատ ճանապարհների նորմալ շահագործման համար անհրաժեշտ է 6-8 տարին մեկ կատարել կապիտալ վերանորոգման աշխատանքներ՝ հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ Ալավերդի համայնքի բոլոր ճանապարհները կառուցված են պատնեշների վրա և այդ ճանապարհների վերանորոգումը ավելի կարճ ժամանակահատված և ֆինանսական ավելի մեծ ծախսեր է պահանջում: Սակայն ֆինանսական միջոցների սղության պատճառով նախատեսվում է կատարել միայն փոսային նորոգման աշխատանքներ:						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2021թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1.1. Ճանապարհի առավել անբարեկարգ հատվածների ընտրություն և չափագրում 1.2. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում 1.3. Ֆինանսական միջոցների պլանավորում 1.4. Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.5. Ճանապարհների փոսային նորոգման և առուների կառուցման աշխատանքներ						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Ալավերդի համայնքում հենապատերի վերանորոգում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Հենապատերի անբարեկարգ և կիսաքանդ վիճակ, բնակչության անվտանգություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Արտակարգ իրավիճակների նվազեցում						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Համայնքի բնակիչների անվտանգության ապահովում						
	Ցուցանիշներ Բնակչության քանակ /մարդ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		13863	13863	13863	13863	13863	13863
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1. Առավել անբարեկարգ վիճակում գտնվող հենապատերի առանձնացում 1.2. Նախագծա-նխահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում 1.3. Ֆինանսական միջոցների պլանավորում 1.4. Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.5. Հենապատի վերանորոգման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 36 073248						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքի միջով հոսող Դերեղ գետի հենապատը անբարեկարգ վիճակում է, հատկապես Թումայնան փողոցի՝ 240 մ երկարությամբ հատվածը /685մ2/: Այս խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ են նաև համապատասխան կառույցների ներդրումները: Ըստ նախնական հաշվարկների անհրաժեշտ է 85 մլն դրամ:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Հաամայնքում հենապատերի անբարեկարգ վիճակը մեծացնում է աղետների ռիսկերը և նվազեցնում արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մակարդակը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թթ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1. Հողի և հենապատի մնացորդի քանդում 2. Խամքարե պատերի կառուցում 3. Բազալտե խամքարե շարվածքի վերականգնում 4. Բազալտե խամքարե պատերի կառուցում 5. Բնահողի և բարձում ձեռքով ավտոմեքենային 6. Բազալտե գլխաքարերի տեղադրում 7. Բնահողի տեղափոխում մինչև 5 կմ						

Քաղաքաշտպանություն, արտակարգ իրավիճակների կանխարգելում

Ալավերդի համայնքի քաղաքաշտպանության աշխատանքները կոորդինացնում և ղեկավարում է մշտապես գործող «Ալավերդի համայնքի արտակարգ իրավիճակների հանձնաժողովը» (այսուհետև ԱԻՀ): ԱԻՀ-ը ապահովում է Ալավերդի համայնքի բնակչության և օբյեկտների պաշտպանության համակարգի կայունությունը, կառավարման կառուցվածքի կատարելագործումը, խոշոր վթարների և արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման ու հետևանքների վերացմանն ուղղված ուժերի և միջոցների պատրաստակամությանը, ինչպես նաև գնահատում է այդ հետևանքների պատճառած վնասի չափը:

Այս ոլորտում գերակա խնդիրներից են հեղեղատարների մաքրման և աստիճանների ամրացան և վերականգնման անհրաժեշտությունը

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր
Ալավերդի համայնքի հեղեղատարների մաքրում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Կիսաքանդ և խցանված հեղեղատարներ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանություն և բնակիչների անվտանգություն						
	Ցուցանիշներ Համայնքի բնակչություն /մարդ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	13863	13863	13863	13863	13863	13863	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Հեղեղատարների մաքրում կենցաղային աղբից, շինարարական աղբից և բերվածքներից						
	Ցուցանիշներ Մաքրվող հատվածները /մ3/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	0	52,5	0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1. Հեղեղատարների առավել աղտոտված առանձին հատվածների առանձնացում 1.2. Ընտրված հատվածների կենցաղային աղբից, շինարարական և այլ բերվածքային աղբակույտերից մաքրման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 2 829 900						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	-						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Հատկապես գարնան և աշնան ամիսներին տեղացող անձրևների ժամանակ Հեղեղատարների անբարեկարգ վիճակը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1. Աղբի և բերվածքների մշակում և տեղափոխում պատգարակով՝ 2. 40մ հեռավորության վրա 2. Հեղեղատարում աճած ծառերի կտրում 3. Կտրված ճյուղերի հավաքում 4. Տեղափոխում ուղղահայաց մինչև 3մ 5. Ջրաթունելի մաքրում բերվածքներից և տեղափոխում միջինը 50մ հեռավորության վրա 6. Աղբի և հողի բարձում, տեղափոխում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Ալավերդի քաղաքի աստիճանների և աստիճանահարթակների վերականգնում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Կիսաքանդ ու վտանգավոր աստիճանների և աստիճանահարթակների առկայություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Հետիոտնի անվտանգության ապահովում						
	Ցուցանիշներ Համայնքի բնակիչներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		13863	13863	13863	13863	13863	13863
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Բարեկարգ միջավայրի ստեղծում						
	Ցուցանիշներ Բարեկարգված միջավայրի տարածքը /քմ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	0	28	0	0	0
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	Աստիճանների և աստիճանահարթակի մաշվածության գնահատում Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում Համապատասխան ֆինանսական միջոցների պլանավորում Նախապատրաստական աշխատանքներ Աստիճանների և աստիճանահարթակի վերանորոգման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 1 822 306						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աստիճանները ու աստիճանահարթակները գտնվում են վթարային վիճակում: Համայնքապետարանի բյուջեով հնարավոր չէ կատարել կապիտալ նորոգում և անվտանգության լիարժեք ապահովում: Այս խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ են նաև համապատասխան կառույցների ներդրումները:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Աստիճանների և աստիճանահարթակի մաշվածությունը խոչընդոտում է հետիոտնի անցուղարձը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1.Քանդման աշխատանքներ 2.Հիմքերի բետոնացում, եզրերի ուղղում 3.Բազալտե աստիճանների տեղադրում 4.Մետաղական կարկասի վերանորոգում						

Կոմունալ տնտեսություն

Համայնքի բնակարանային ֆոնդն ընդգրկում է 304,1 հազ. քմ. այդ թվում բազմաբնակարանային շենքերը՝ 211,7 հազ. քմ:

Համայնքի բնակարանային տնտեսության սպասարկումը (տանիքների վերականգնում, ծխնելույզների մաքրում, ջրագիսերի վերանորոգում և այլն) իրականացվում է թիվ 1 և 2 ԲՇՏ-ների կողմից:

Այս ոլորտում գերակա խնդիրներն են.

- Տեխնիկական հագեցվածության ոչ բավարար մակարդակ
- Մեծ ու փոքր աղբամանների ոչ բավարար քանակ
- Կենցաղային թափոնների տեսակավորման և վերամշակման անհրաժեշտություն
- Կանաչապատ տարածքների, պուրակների բարեկարգում և սպասարկում
- Լուսավորության համակարգի արդիականացում՝ էներգախնայող լուսատուների կիրառմամբ
- Կոյուղագծերի վերականգնումը

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

Ալավերդի համայնքում կանաչապատ տարածքների վերականգնում, ընդլայնում և բարեկարգում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Կանաչ գոտիների բացակայություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Մաքուր և կանաչապատ տարածքների ստեղծում						
	Ցուցանիշներ Կանաչապատ տարածքների քանակ /մ²/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
500	523	300	200	200	200	200	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Հաշվի առնելով այն, որ Ալավերդի համայնքում մեծ են բնապահպանական ռիսկերը, համայնքապետարանը կարևորում է տարին 2 անգամ իրականացվող ծառատունկը						
	Ցուցանիշներ Ծառերի քանակ /հատ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
500	523	300	200	200	200	200	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1.Տեղանքի ընտրություն 1.2.Հողային աշխատանքներ 1.3. Խամքարաբետոնե պատի կառուցում 1.3.Բազալտե եզրաքարերի տեղադրում 1.4.Կանաչապատման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 4 000 000						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Մարդկային ռեսուրսներ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Համայնքում գործող պղնձաձուլական գործարանի արտանետումների վնասակար ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա:						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1. Պարարտացված բնահողի բարձում /ինքնաթափին ձեռքով 2. Պարարտացված բնահողի տեղափոխում ավտոինքնաթափով 5 կմ-ից 3. Բնահողի փորում ձեռքով 4. Ծառերի տեղափոխում և տեղադրում փոսերում 5. Պարարտացված բնահողի հետլիցք ձեռքով 6. Քանդված բնահողի փոում տեղում 7. Ծառերի ջրում դոյլերով՝ 3 անգամ 8. Ծառերի մեկուսացում փայտե կարկասով 9. Խամքարաբետոնե պատի կառուցում 10. Պարարտացված բնահողի փոում ձեռքով 11. Բազալտե եզրաքարերի տեղադրում 12. Խոտի սերմի ցանում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Համայնքի փողոցային լուսատուների նորոգում և արդիականացում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Փողոցային լուսատուների ցածր լուսատվություն և մեծ ծախս						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Փողոցային լուսատուների արդիականացման արդյունքում տնտեսել գումարներ և այդ գումարները ուղղել նոր լուսատուների ձեռքբերանը						
	Ցուցանիշներ Տնտեսվող գումարներ /դրամ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1500	600	600	800	600	520	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Հին լուսատուների փոխարինումը նորերով						
	Ցուցանիշներ Լուսատուների քանակ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	40	40	40	50	40	35	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1.Արտաբյուջետային ֆոնդի ստեղծում 1.2.Տնտեսված գումարներով արդի լուսատուների ձեռքբերում 1.3.Հին լուսատուների փոխարինում նորերով						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 15 600 000						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Լուսատուների արդիականացումը իրականացվում է համայնքապետարանի հետ համաֆինանսավորմամբ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ներկայում օգտագործվող լուսատուների օգտագործման արդյունքում էներգիայի մեծ ծախսը և CO2 գազերի արտանետումները						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1.1.Արտաբյուջետային ֆոնդի ստեղծում 1.2.Արդի լուսատուների ձեռքբերում 1.3.Հին լուսատուների փոխարինում նորերով 1.4. Արդի լուսատուների կիրառման արդյունքում տնտեսված գումարների ներդրում՝ նոր լուսատուների ձեռքբերման գործում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր
Աղբարկղերի ձեռք բերում և տեղադրում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական վիճակ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի փողոցների աղբահանության և սանիտարական նորմալ վիճակի ապահովում						
	Ցուցանիշներ Աղբահանության կազմակերպման օրեր	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
312	365	365	365	365	365		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Նոր աղբարկղերի տեղադրում						
	Ցուցանիշներ Աղբարկղերի քանակ/հատ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
34	10	-	-	-	-		
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Համապատասխան տարում բյուջետային միջոցների պլանավորում 1.2. Աղբարկղերի ձեռքբերում 1.3. Աղբարկղերի տեղադրում						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 2 000 000						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքապետարանը, նոր աղբամաններ ձեռք բերելուց բացի, Կոմունալ ծառայության ռեսուրսներն օգտագործելով նաև վերանորոգում է մաշված աղբամանները						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Կարևոր է հին աղբամանների վերանորոգումը կամ դրանց փոխարինումը նորերով, քանի որ հնարավոր չի լինի պահպանել քաղաքի կայուն մաքրությունը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2016-2021թթ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ամենօրյա աղբահանության իրականացում Մաշված աղբամանների վերանորոգում Նոր աղբամանների ձեռքբերում և տեղադրում Աղբի տեսակավորում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր
Ալավերդի համայնքի կոյուղագծերի վերականգնում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ալավերդի համայնքի մաշված կոյուղագծեր						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ջրահեռացման համակարգի վերականգնում և սանիտարական նորմալ պայմանների ապահովում						
	Ցուցանիշներ Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը ջրահեռացումից	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016 բավ	2017 բավ	2018 լավ	2019 լավ	2020 լավ	2021 լավ
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Ալավերդի համայնքի մաշված կոյուղագծերի նորացումը						
	Ցուցանիշներ Փոփոխվող խողովակաշարի երկարությունը /մետր/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016 0	2017 0	2018 660	2019 0	2020 0	2021 0
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1. Առավել մաշված կոյուղատարների հաշվառում 1.2. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում 1.3. Համապատասխան ֆինանսական միջոցների պլանավորում 1.4. Նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում 1.5. Կոյուղագծի վերանորոգման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 11 952 516						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	-						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Կոյուղագծերի նորոգման աշխատանքները նպատակահարմար է իրականացնել մինչ ասֆալտապատումը, կրկնակի ծախսերից խուսափելու համար						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Կոյուղագծի մաշվածության գնահատում Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում Համապատասխան ֆինանսական միջոցների պլանավորում Նախապատրաստական աշխատանքներ Պոլիվինիլբլորիդե խողովակաշարի տեղադրում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր
Ալավերդի համայնքում հանրային զուգարանի կառուցում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքում հանրային զուգարանների բացակայություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի բնակիչների և զբոսաշրջիկների համար համայնքում հարմարավետության ապահովում						
	Ցուցանիշներ Բնակչություն /մարդ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	-	-	-	13863	13863	13863	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Համայնքում հանրային զուգարանի առայություն						
	Ցուցանիշներ Հանրային զուգարանների քանակ /հատ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	0	0	0	1	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1. Համապատասխան տեղանքի ընտրություն 1.2. Համապատասխան ֆինանսական միջոցների նախատեսում 1.3. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում 1.4. Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.5. Կառուցապատման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 12 978 742						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ալավերդու նախկին քաղաքային զուգարանի շինությունը այժմ մասնավոր սեփականություն է: Հաշվի առնելով ունեցած փորձը՝ հնարավոր է շինության սեփականատիրոջ ներդրումներով իրականացնել պահանջվող շին աշխատանքները:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Հանրային զուգարանի բացակայությունը լուրջ խնդիր է բնակիչների համար, ինչպես նաև խոչընդոտ՝ տուրիզմի զարգացման համար:						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2019թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1. Գրունտի քանդում, հեռացում 2. Պատի կառուցում 3. Սվաղի կատարում 4. Պատերի և հատակի սալիկապատում 5. Կախովի առաստաղ 6. Տանիքի կառուցում 7. Դռների տեղադրում 8. Նստակոնքերի, ասիական թասերի, լվացարանների, հայելիների, չորացնող սարքի տեղադրում 9. Զրամատակարարում և ջրահեռացում 10. Էլ. մատակարարում 11. Օդափոխության համակարգ						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր
Ալավերդի համայնքում վերելկների վերանորոգում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Բազմաբնակարան շենքերում վերելակների անսարքություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բազմաբնակարան շենքերի բնակիչների սպասարկում և անվտանգություն						
	Ցուցանիշներ Բնակչություն /մարդ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	27	-	-	27	27	0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Վերանորոգված վերելակներ						
	Ցուցանիշներ Հանրային գուգարանների քանակ /հատ/	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1	0	0	1	1	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1.Վերանորոգման ենթակա վերելակների ընտրություն 1.2.Համապատասխան ֆինանսական միջոցների նախատեսում 1.3.Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում 1.4.Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.5.Վերանորոգման աշխատանքներ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընդհանուր բյուջեն՝ 10 231 750						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	-						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Վերելակների անսարք վիճակը հնարավորություն չի ընձեռնում ապահովելու բազմաբնակարան շենքերի բնակիչների սպասարկումը և անվտանգությունը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ալավերդի համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2019-2020թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1.1.Վերանորոգման ենթակա վերելակների ընտրություն 1.2.Համապատասխան ֆինանսական միջոցների նախատեսում 1.3.Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում 1.4.Նախապատրաստական աշխատանքներ 1.5.Վերանորոգման աշխատանքներ						

4. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ
Ոլորտային ծրագրերի մոնիթորինգի պլան
(_____ թվական)

Ծրագրային բաղադրիչներ	Ցուցանիշի իրախային արժեք (ժամանակահատված)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (ժամանակահատված)	Ցուցանիշի կատարողական (տեղանակի համար)	Տվյալների հավաքագրման պարբերականություն		Ցուցանիշերի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշերի ստացման մեթոդ
				կիսամյակային	կիսամյակային		
Քաղաքաշինություն							
Բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում					X	Համայնքապետարան Բնակչահագործման տեղամասեր	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Ալավերդի համայնքի հեղեղատարների մաքրում					X	Համայնքապետարան Համայնքապետարանի կոմունալ տնտեսություն	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Ներհամայնքային փողոցների փոսային նորոգում, ասֆալտապատում և սալիկապատում					X	Համայնքապետարան Համայնքապետարանի կոմունալ տնտեսություն	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Ալավերդի համայնքում հենապատերի վերանորոգում					X	Համայնքապետարան	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Բնակվումնալ և շրջակա միջավայր							
Համայնքի փողոցային լուսատուների նորոգում և արդիականացում					X	Համայնքապետարան Համայնքապետարանի կոմունալ տնտեսություն	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Ալավերդի համայնքում հանրային զուգարանի կառուցում					X	Համայնքապետարան Համայնքապետարանի կոմունալ տնտեսություն	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Ալավերդի համայնքի կոյուղագծերի վերականգնում					X	Համայնքապետարան Համայնքապետարանի կոմունալ տնտեսություն	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն

Աղբարկղերի ձեռք բերում և տեղադրում								X	Համայնքապետարան Համայնքապետարանի կոմունալ տնտեսություն	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Կրթություն										
Մանկապարտեզների շենքերի կառուցում								X	Համայնքապետարան	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Դպրոցների շենքի հիմնանորոգում								X	Համայնքապետարան /քաղաքաշտյան բաժին/	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Կրթական միջավայրի պայմանների բարելավում								X	Համայնքապետարան	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Մշակույթ և երիտասարդություն										
Մանկական ստեղծագործական կենտրոնի շենքի հիմնանորոգում								X	Համայնքապետարան /քաղաքաշտյան բաժին/	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Համայնքապետարանի կազմակերպած մշակութային միջոցառումների թիվ								X	Համայնքապետարան /մշակույթի և կրթության բաժին/	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Համայնքում գործող մշակութային խմբակների թիվ								X	Համայնքապետարան /մշակույթի և կրթության բաժին/	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Համայնքապետարանի միջոցներով համայնքում կազմակերպած մարզական միջոցառումների թիվ								X	Համայնքապետարան /մշակույթի և կրթության բաժին/	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսում										
Մարզադպրոցների հիմնանորոգում								X	Համայնքապետարան /քաղաքաշտյան բաժին/	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Համայնքապետարանի օժանդակությամբ համայնքում գործող մարզական խմբակների թիվ								X	Համայնքապետարան /մշակույթի և կրթության բաժին/	Փաստացի, փաստաթղթային ուսումնասիրություն